

YABANCI DİLLER EĞİTİMİ BÖLÜMÜ

İNGİLİZCE ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

DEĞERLENDİRME ANKETİ SONUÇ RAPORU

1. Hazırlık ve 1. Sınıf Düzeyindeki Sonuçların Değerlendirilmesi

- **Güçlü ve Olumlu Yönler:** Programın ilk aşamasında yer alan öğrenciler, sunulan dil eğitiminin genel hatlarıyla oldukça detaylı, kapsamlı ve disiplinli olduğunu ifade etmişlerdir. Hazırlık programının, öğrencilere topluluk önünde konuşma becerisi kazandırarak özgüven aşıladığı ve onları diğer bölümlerden olumlu yönde ayırttığı saptanmıştır. Ayrıca akademik kadronun öğrencilere karşı genel olarak ilgili, samimi ve yol gösterici yaklaşımı memnuniyet yaratmıştır.
- **İyileştirmeye Açık Yönler:** Ders programlarındaki saat tutarsızlıkları ve sabah erken saatlerdeki (08:00) ders yoğunluğu öğrencileri zorlamaktadır. Müfredatta yer alan Eğitim Felsefesi ve Eğitim Psikolojisi gibi formasyon derslerinin mesleğin bu erken safhası için gereğinden fazla detay barındırdığı belirtilmiştir. Hazırlık sınıfındaki konuşma (*speaking*) ve dinleme (*listening*) derslerinin, ana derslerin (*maincourse*) içeriği ile mükerrer olduğu ve mevcut sistemdeki yüksek baraj puanlarının başarısızlık korkusu ile yoğun stres yarattığı aktarılmıştır. Programın öğrencileri dil yönünden iyi hazırladığı ancak öğrenciyle iletişim ve sınıf içi etkileşim becerileri bakımından geliştirilmesi gerektiği saptanmıştır.

2. 2. ve 3. Sınıf (Ara Sınıflar) Düzeyindeki Sonuçların Değerlendirilmesi

- **Güçlü ve Olumlu Yönler:** Ara sınıf düzeyinde mesleki alan derslerinin oldukça yararlı ve bilgi verici olduğu kabul edilmektedir. Sınıf içi mikro-öğretim (*demo*) pratiklerinin ve sıkça yaptırılan sunumların öğrencileri aktif kılmada, kendilerini sahnede ifade etmede ve mesleki özgüven kazanmada etkili birer araç olduğu vurgulanmıştır. Bölümdeki grup çalışmaları, tartışmalar ve etkileşimli aktivitelerin öğrencilerin sosyalleşmesine, iletişim becerilerinin artmasına ve farklı bakış açıları kazanmasına olumlu katkı sağladığı bildirilmiştir. Araştırma metodolojisi ve proje geliştirme derslerinde tez/makale yazma süreçlerinin öğrencilerin akademik araştırma becerilerini somut olarak güçlendirdiği ifade edilmiştir.
- **İyileştirmeye Açık Yönler:** Dilbilimi (*Linguistics*), Dil Edinimi (*Language Acquisition*) ve İngiliz Edebiyatı gibi teorik derslerin içeriklerinin aşırı yoğun olduğu ve farklı dönemlerde benzer konuların tekrarlanarak öğrencilere aynı dersi alıyormuş hissi verdiği belirtilmiştir. 3 saatlik blok ders sürelerinin dikkat süresini aşması nedeniyle verimsiz olduğu aktarılmıştır. Öğretim elemanlarının ön bilgi vermeksizin tüm ders yükünü öğrenci sunumlarına devretmesi ve ders esnasında slayt okuması pedagojik açıdan eleştirilmiştir. Grup çalışmalarında sorumluluk almayan öğrencilerin varlığı nedeniyle motivasyon kayıpları yaşandığı, bu nedenle bireysel çalışmaların veya ikili çalışmaların (*pair-work*) artırılması gerektiği savunulmuştur. Ayrıca derslerde akıcılık (*fluency*) ve pratik konuşma yeteneklerini geliştirmeye yönelik sistematik faaliyetlerin eksikliği dile getirilmiştir.

3. 4. Sınıf (Mezuniyet Aşaması) Seviyesindeki Sonuçların Değerlendirilmesi

- **Güçlü ve Olumlu Yönler:** Son sınıf düzeyindeki öğrenciler, Öğretmenlik Uygulaması I ve II (Staj) derslerini programın en somut, etkili ve güçlü yönü olarak değerlendirmişlerdir.

Haftanın bir gününü tamamen okulda geçirerek gözlem ve uygulama yapmanın mesleki gelişime katkısı çok yüksek bulunmuştur. Sürece dahil olan okul mentörleri ile fakülte danışman hocalarından yeterli destek alındığında staj verimliliğinin en üst düzeye çıktığı belirtilmiştir. Öğrenciler öğretmenlik bilgi, beceri ve pedagojik formasyon anlamında genel olarak ilkökul ve ortaokul düzeyine başarılı bir şekilde hazırlandıklarını ifade etmişlerdir.

- **İyileştirmeye Açık Yönler:** Staj süreçlerindeki verimliliğin kurumsal bir standarttan ziyade atanan danışman hocanın inisiyatifine kalması (bazı hocaların ders planlarını incelememesi ve geri bildirim vermemesi) eleştirilmiştir. Staj okullarının öğrencilerin ikametgah adreslerine aşırı uzak bölgelerde seçilmesi zihinsel ve fiziksel tükenmişliğe yol açmaktadır. Stajda okul türü çeşitliliğinin sağlanamaması (iki dönem boyunca sadece ilkökula veya liseye gidilmesi) bir eksiklik olarak görülmüştür. Müfredatta yer alan Materyal Tasarımı dersinin son sınıf düzeyinde fiziksel üretime dayalı olması dijital çağın gereklilikleriyle uyumsuz bulunmuş, Topluma Hizmet Uygulamaları dersinin son sınıf iş yükü arasında yer almaması gerektiği ifade edilmiştir. Öğrenciler programın lise düzeyindeki öğretim pratikleri ve sınıf yönetimi konularında yetersiz kaldığını hissetmektedirler.

4. Müfredat, Teorik Altyapı ve Ders İçeriklerinin Uyumu

- **Güçlü ve Olumlu Yönler:** Lisans programının genel hatlarıyla güçlü bir teorik altyapı, alan bilgisi ve pedagojik formasyon sunduğu; öğretmen adaylarını bilgilendirme ve kültürlendirme işlevini başarıyla yerine getirdiği kabul edilmektedir. Programın yapay zeka, yeni müfredat, kanun ve yasal düzenlemeler gibi güncel gelişmeleri hızlıca bünyesine entegre ederek öğrencileri modern öğretim tekniklerinden geri bırakmaması takdir edilen bir yön olmuştur.
- **İyileştirmeye Açık Yönler:** 4 yıllık eğitim süreci boyunca seçmeli ders havuzunun yetersiz olduğu ve öğrencilere gerçek anlamda bir seçme hakkı tanınmadığı, zorunlu bir dersmiş gibi tüm seçmelilerin paket program olarak aldırıldığı belirtilmiştir. Türkiye'deki resmi okul yönetmeliklerinin ve idari/hukuki metinlerin incelendiği derslerin ısrarla İngilizce yürütülmesi eleştirilmiştir. Öğrenciler, içerikten ziyade teknik çeviriyle uğraştıklarını, bu derslerin kalıcı öğrenme sağlanabilmesi adına Türkçe işlenmesi gerektiğini savunmuşlardır.

5. Öğretim Kadrosunun Yeterliliği ve Kurumsal İletişim

- **Güçlü ve Olumlu Yönler:** Bölümdeki öğretim kadrosu genel olarak kendi alanlarında son derece bilgili, donanımlı ve nitelikli akademisyenler olarak tanımlanmıştır. Ürettikleri tezler ve projeler açısından kaliteli bir profile sahip oldukları aktarılmıştır. Öğrenciler, kendilerine emek ve değer veren, yenilikçi, samimi ve bir aile ortamı sunan hocalarını birer "idol" olarak gördüklerini ve onlardan çok fazla şey öğrendiklerini minnetle ifade etmişlerdir. Bölümdeki öğrenci sayısının az olmasının öğretim elemanları ile olan iletişimi daha güçlü ve verimli kıldığı belirtilmiştir.
- **İyileştirmeye Açık Yönler:** Kadrodaki bazı öğretim elemanlarının eleştiriye ve çift yönlü iletişime kapalı olduğu, öğrenciler üzerinde not korkusuna dayalı bir akademik baskı oluşturduğu beyan edilmiştir. Özellikle belirli bir öğretim üyesinin yarattığı çekince ve korku iklimi nedeniyle öğrencilerin derslere aktif katılım sağlamaktan çekindiği saptanmıştır. Akademisyenlerin öğrencilerden kusursuz performans beklerken, onların ders dışı insani sorumluluklarını ve psikolojik durumlarını (sağlık sorunları, ailevi problemler vb.) tamamen göz ardı etmesi "empati noksanlığı" olarak nitelendirilmiştir. Bölümün kısıtlı sayıda öğretim üyesiyle yürütülmesi, öğrencilerin her dönem aynı hocaların tarzına maruz kalmasına ve farklı öğretim ekollerini tanıyamamasına yol açmaktadır.

6. Ölçme-Değerlendirme ve Geri Bildirim Süreçleri

- **Güçlü ve Olumlu Yönler:** Bölümde verilen ödevlerin ve projelerin genel olarak öğretici, yeterli ve süreci destekleyici olduğu kabul edilmektedir. Bazı öğretim üyelerinin geri bildirim sürecini çok önemseydiği, öğrencileriyle kendi odalarında veya sınıf ortamında yüz yüze konuşarak çok değerli, kapsamlı ve yapıcı geri bildirimler sunduğu takdirle karşılanmıştır.
- **İyileştirmeye Açık Yönler:** Ölçme-değerlendirme mekanizmalarının bazı derslerde kalıcı öğrenmeyi ölçmekten uzak, ezbere dayalı bir yapıda olduğu belirtilmiştir. Sınav sorusunun cevabı mantiken doğru olsa dahi, kitaptaki ifadeler kelimesi kelimesine ezberden yazılmadığı takdirde öğrencilerin düşük not aldığı ifade edilmiştir. Dönem içi verilen ödev, proje ve sunumların hacmi öğrencileri bunaltacak ve "kafa tatili" adı altında ders devamsızlığına yol açacak düzeyde aşırı bulunmaktadır. En büyük eksikliklerden biri de geri bildirim süreçlerindeki istikrarsızlıktır; final sınavları veya dönem sonu teslimleri sonrasında öğrencilere kurumsal bir dönüt verilmemekte, değerlendirme sadece otomasyon sisteminde harf notu görme şeklinde sonlanmaktadır. Ayrıca sunum ve projelerin objektif değerlendirme kriterleri (*rubric*) olmaksızın puanlandığı iddia edilmiştir.

7. Fiziksel Altyapı, Ders Dışı Etkinlikler ve Kurumsal İmkanlar

- **Güçlü ve Olumlu Yönler:** Öğrencilerin ELT Club (İngilizce Öğretmenliği Kulübü) bünyesinde imkanlar dahilinde aktif olarak bir şeyler üretmeye ve sosyal faaliyetlerde bulunmaya çalışması olumlu bir kurumsal dinamik olarak öne çıkmaktadır. Ders dışı faaliyetler kapsamında, özellikle yurt dışından gelen misafirlerin gerçekleştirdiği seminer ve workshop çalışmalarının vizyon geliştirici ve bölüm açısından çok verimli olduğu kaydedilmiştir.
- **İyileştirmeye Açık Yönler:** Fakülte içi dersliklerin sayıca yetersizliği, teknik araçlardaki (akıllı tahtalar vb.) arızalar ve U oturma düzeninin teorik derslerde de ısrarla kullanılması öğrencilerin fiziksel ve ergonomik rahatsızlıklar yaşamasına neden olmaktadır. Ders dışı faaliyetlerin sayısı az bulunmuş; mevcut konferansların ise çoğunlukla bölümle ilgisi olmayan genel konulardan oluştuğu ve öğretim üyelerinin zoruyla gidildiği için öğrencilerin katılım noktasında isteksiz olduğu gözlemlenmiştir. Öğrenciler, yapay zekanın (*AI*) dil eğitimine entegrasyonu, modern teknoloji kullanımı ve pratik konuşma kulüpleri gibi doğrudan mesleki vizyon geliştirecek branş odaklı etkinliklerin eksikliğini hissetmektedir. Ayrıca kampüs içi imkanlar bağlamında acil bir kırtasiye ihtiyacı dile getirilmiştir.

8. Programın İyileştirilmesine Yönelik Stratejik Öneriler Anket verilerinden hareketle program kalitesinin artırılması amacıyla şu aksiyonların alınması gerekmektedir:

- Ders içerikleri revize edilmeli, ara sınıflardaki Dilbilim ve Dil Edinimi gibi derslerin teorik tekrarları sonlandırılarak blok ders süreleri maksimum 2 saate indirilmelidir.
- Tüm ders yükünü sunumlar üzerinden öğrenciye bırakan sistem dengelenmeli; akademik kadro derslerin teorik altyapısını bizzat aktarmalıdır. Sunumlar pekiştirici birer çalışma olarak kurgulanmalıdır.
- Ölçme-değerlendirme süreçlerinde ezberci yaklaşım terk edilmeli, açık uçlu sınavlarda ve projelerde nesnel değerlendirme ölçekleri (*rubric*) kullanılmalı ve öğrencilere düzenli yazılı/sözlü geri bildirim sağlanmalıdır.

- Staj okullarının belirlenmesinde lojistik şartlar ve okul türü çeşitliliği (ilkokul/lise dengesi) dikkate alınmalı; staj danışmanlarının denetim ve rehberlik etkililiği standart hale getirilmelidir.
- Mevzuat ve hukuki içerikli formasyon derslerinin öğretim dili Türkçe olarak güncellenmelidir.
- Öğretim kadrosunun öğrencilerle olan pedagojik iletişimini, empati düzeyini ve rehberlik becerilerini artıracak kurumsal farkındalık çalışmaları yapılmalıdır. Müfredattaki Özel Eğitim gibi dersler teorik klinik tanımlardan ziyade, sınıf içindeki özel gereksinimli öğrenciye yönelik pratik öğretmen yaklaşımlarını (kriz anlarında öğrenciye yaklaşım vb.) içerecek şekilde revize edilmelidir.
- Ders dışı etkinlikler zorunlu katılım modelinden çıkarılmalı; eğitim teknolojileri, konuşma kulüpleri, şiir/hikaye yarışmaları ve yapay zeka entegrasyonu gibi öğrencilerin ilgisini çeken branş odaklı konulara kaydırılarak çeşitlendirilmelidir.